

JUSTITIS MINISTERIET

Civilafdelingen

Udkast

Dato:
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Anders Forman
Sagsnr.: 2013-4006-0006
Dok.: 1227481

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven for Færøerne og lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant)

(Indførelse af virksomhedspant på Færøerne)

§ 1

I retsplejeloven for Færøerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som ændret ved lov nr. 529 af 6. juni 2007, § 1 i lov nr. 505 af 12. juni 2009 og lov nr. 414 af 9. maj 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 538 a indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Reglerne i stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse for adgangen til fyldestgørelse af krav, der er sikret ved virksomhedspant i fordringer, jf. § 47 d, stk. 3, nr. 1, i lagtingslov om tinglysning, og fordringspant, jf. § 47 e i lagtingslov om tinglysning.«.

§ 2

I lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant) foretages følgende ændring:

1. I § 7, *stk. 2*, ændres »Lovens § 2, nr. 2,« til: »Lovens § 2«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
2. Lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant)	3
3. Gældende ret.....	6
4. Lovforslagets udformning	7
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.....	9
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	9
7. Administrative konsekvenser for borgerne.	9
8. Miljømæssige konsekvenser	9
9. Forholdet til EU-retten.....	9
10. Hørte myndigheder mv.....	9
11. Sammenfattende skema.....	10

1. Indledning

1.1. Landsstyret på Færøerne har anmodet om, at der indføres regler om virksomhedspant og fordringspant på Færøerne, svarende til de regler om virksomhedspant og fordringspant, som blev indført i dansk ret i 2005.

Reglerne om virksomhedspant og fordringspant blev indført i Danmark ved lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant). Formålet med reglerne var at modernisere pantsætningsreglerne med henblik på at give erhvervsvirksomhederne nye og mere fleksible muligheder for at belåne deres aktiver.

Med ordningen blev det muligt for virksomhederne på en samlet og mere enkel måde at pantsætte en række væsentlige aktivtyper, der tidligere vanskeligt kunne pantsættes, uden at pantsætningen i praksis skabte hindringer for virksomhedens daglige drift.

Formålet med lovforslaget er således at skabe mulighed for at indføre de fornødne regler om virksomhedspant og fordringspant på Færøerne.

1.2. Reglerne om virksomhedspant og fordringspant blev indført i dansk ret ved at gennemføre ændringer i tinglysningsloven, konkursloven, retsplejeloven, tinglysningsafgiftsloven og høstpantebrevsloven.

Indførelse af virksomhedspant og fordringspant på Færøerne kan ske ved at foretage de samme ændringer i færøsk ret, som blev gennemført i Danmark i 2005.

Færøerne har overtaget formueretten samt direkte og indirekte skatter som hjemmestyreområder. Færøerne kan dermed selv foretage de nødvendige ændringer af den færøske tinglysningslov. Disse er gennemført ved lovgivningslov nr. 70 af 15. maj 2014 om tinglysning.

For at indføre virksomhedspant og fordringspant på Færøerne er det herudover nødvendigt at foretage en ændring af den færøske retsplejelov og at sætte de relevante bestemmelser om ændring af den dagældende danske konkurslov i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant) i kraft på Færøerne.

Lovforslaget indeholder på denne baggrund følgende:

- En ændring af den færøske retsplejelov.
- En ændring af lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant) med henblik på at give mulighed for at sætte de relevante ændringer af konkursloven i kraft.

1.3. Når loven er trådt i kraft, vil der blive udstedt en kongelig anordning om ikrafttrædelse af de relevante bestemmelser i konkursloven om virksomhedspant og fordringspant.

2. Reglerne om virksomhedspant og fordringspant i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant)

2.1. Formålet med at indføre regler om virksomhedspant og fordringspant i Danmark var at modernisere pantsætningsreglerne med henblik på at give erhvervsvirksomhederne nye og mere fleksible muligheder for at belåne deres aktiver.

Med ordningen blev det muligt for virksomhederne på en samlet og mere enkel måde at pantsætte en række væsentlige aktivtyper, der tidligere vanskeligt kunne pantsættes, uden at pantsætningen i praksis skabte hindringer for virksomhedens daglige drift.

Reglerne om virksomhedspant indebærer således, at virksomheder har mulighed for at stille et såkaldt »flydende« pant, dvs. et pant i de til enhver tid værende aktiver inden for bestemte kategorier, hvor aktiverne som udgangspunkt vil kunne sælges som led i den almindelige, løbende drift, mens nye aktiver, der erhverves af virksomheden, og som er omfattet af en af de pantsatte kategorier, gribes af pantsikkerheden.

Med reglerne blev der således gennemført forbedringer af virksomhedernes muligheder for at anvende erhvervsaktiver som grundlag for låntagning, hvilket har en positiv effekt på virksomhedernes finansieringsmuligheder. Ligeledes var formålet med reglerne en række administrative lettelser for virksomhederne, idet de omhandlede aktiver kan pantsættes under ét.

2.2. De danske regler om virksomhedspant og fordringspant, der blev indført i tinglysningsloven og konkursloven, er blevet ændret siden 2005 bl.a. som følge af indførelsen af reglerne om rekonstruktion, jf. lov nr. 718 af 25. juni 2010 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Rekonstruktion m.v.). Disse ændringer er imidlertid ikke relevante for Færøerne.

Det er således alene relevant at indføre regler om virksomhedspant og fordringspant på Færøerne, der svarer til de regler, som blev indført med lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant). Loven indeholdt følgende hovedelementer:

- Regler om virksomhedspant

Loven indførte nye regler i tinglysningsloven om virksomhedspant, således at indehaveren af en erhvervsvirksomhed for en række aktivtypers vedkommende har mulighed for samlet at underpantsætte, hvad virksomheden ejer og fremtidig erhverver. Pantsætningen vil ikke være til hinder for, at varelageret mv. udskilles ifølge regelmæssig drift af virksomheden. På tilsvarende måde vil nye aktiver, som virksomheden erhverver, og som er omfattet af en af de pantsatte kategorier, automatisk blive omfattet af virksomhedspantet. Der vil dermed være tale om et »flydende« pant.

- Særlige regler om udlæg for skatte- og afgiftskrav mv.

Af hensyn til det offentliges mulighed for en fortsat effektiv restanceinddrivelse af navnlig skatte- og afgiftskrav mv. blev der indført særlige regler om udlæg, hvorefter et virksomhedspant skal respektere senere udlæg for offentligretlige krav, der er tillagt udpantningsret, hvis udlægshaveren senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse har givet meddelelse til virksomhedspanthaveren om udlægget.

- Særlige regler med henblik på at sikre, at omkostningerne ved bobehandling af konkursramte virksomheder dækkes

Der blev indført særlige regler i konkursloven med henblik på at sikre, at der i almindelighed er tilstrækkelige midler til at dække omkostningerne ved bobehandlingen af konkursramte virksomheder, der har virksomhedspantsat deres aktiver. Virksomhedspanthavere hæfter således solidarisk med 50.000 kr. for de omkostninger, der er forbundet med pantsætterens konkurs. Endvidere kan skifteretten kræve sikkerhedsstillelse for hæftelsen. Endelig påhviler hæftelsen den eller de panthavere, der har aflyst et virksomhedspant senere end 2 år før fristdagen, medmindre aflysningen under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær, hvis der ikke er tinglyst virksomhedspant på fristdagen.

- Regler om fordringspant

Som et supplement til et virksomhedspant blev der indført en mindre omfattende ordning, hvorefter indehaveren af en erhvervsvirksomhed kan underpantsette alene virksomhedens udestående og fremtidige kundetilgodehavender (fordringspant). Fordringspant kan være mere attraktivt for mindre virksomheder, fordi panthaver ikke på samme måde som ved virksomhedspant skal respektere det offentliges udlæg for skatte- og afgiftskrav mv., og fordi panteretten heller ikke indebærer krav om sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved behandling af pantsætterens konkursbo.

Der kan på intet tidspunkt være tinglyst både virksomhedspant og fordringspant på pantsætterens blad i personbogen.

- Fælles regler for virksomhedspant og fordringspant

Med henblik på at modvirke misbrug af de nye pantsætningsmuligheder indeholdt loven bestemmelser, hvorefter virksomhedspant og fordringspant ikke kan stilles til fordel for den, der er skyldnerens eller pantsætters nærstående i konkurslovens forstand.

Endvidere indeholdt loven en række regler, der sikrer, at virksomhedspant og fordringspant fra tidspunktet for en insolvensbehandlings begyndelse ikke kommer til at omfatte nye aktiver, som skyldneren erhverver efter dette tidspunkt.

Loven indsatte herudover nye regler i konkursloven om omstødelse i konkurs af virksomhedspant («pant for gammel gæld»). Endvidere blev der indsat særlige regler i konkursloven om omstødelse af fordringspant.

Endelig indeholdt loven to mindre ændringer i retsplejeloven og konkursloven om inddrivelse af fordringer med henblik på, at virksomhedspant i fordringer og fordringspant kan inddrives på samme måde som pant i fordringer efter de dagældende regler. Herefter kan virksomheds- og fordringspanthaveren fyldestgøre sig i udestående fordringer ved at kræve betaling til sig.

- Forbedrede muligheder for rekonstruktion

Med henblik på at fremme muligheden for rekonstruktion af en i øvrigt levedygtig virksomhed indeholdt loven en ændring af den dagældende konkurslov, hvorefter skyldneren under en anmeldt betalingsstandsning i visse tilfælde f.eks. kan afhænde aktiver omfattet af udlæg eller panterettigheder, herunder virksomhedspant eller fordringspant.

2.3. For en nærmere beskrivelse af reglerne i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant) henvises til lovforslag nr. L 162, folketingssamlingen 2004-05.

3. Gældende ret

3.1. Efter den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 1, kan panthaveren lade pantet bortsælge ved tvangsauktion, hvis et krav, der er sikret ved håndpant, ikke rettidigt fyldestgøres. Registrerede fondsaktiver, jf. den færøske lov om en værdipapircentral, og værdipapirer, som har kurs på Københavns børs eller på fremmede børser, sælges dog ved et medlem af fondsbørsen eller en bank eller sparekasse.

Efter den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 2, skal en panthaver, inden han tager skridt til fyldestgørelse, medmindre pantsætterens bopæl er ham ubekendt, med en uges varsel ved anbefalet brev opfordre denne til at opfylde kravet, medmindre omgående salg er nødvendigt for at undgå eller begrænse et tab. Afkald på sådan opfordring er ikke gyldigt.

Pantsatte fordringer kan inddrives af panthaveren, efterhånden som de forfalder, jf. den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 3.

Reglerne på Færøerne om muligheden for at bortsælge pant på tvangsauktion i tilfælde af, at fyldestgørelse af et krav ikke sker rettidigt, svarer dermed til reglerne i den danske retsplejelov forud for lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant).

3.2. Reglerne om virksomhedspant og fordringspant blev indført i Danmark ved at gennemføre ændringer af bl.a. konkursloven. Ændringerne af konkursloven skete ved § 2, nr. 1-12, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant).

Efter § 7, stk. 1, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant) gælder loven ikke for Færøerne og Grønland. Efter lovens § 7, stk. 2, kan lovens § 2, nr. 2, om ændring af den dagældende § 16 a i konkursloven ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

4. Lovforslagets indhold

4.1. Som anført under pkt. 1.1 har Landsstyret på Færøerne anmodet om, at der indføres mulighed for virksomhedspant og fordringspant på Færøerne.

Reglerne om virksomhedspant og fordringspant blev indført i dansk ret ved at gennemføre ændringer i tinglysningsloven, konkursloven, retsplejeloven, tinglysningsafgiftsloven og høstpantebrevsloven.

Indførelse af virksomhedspant og fordringspant på Færøerne kan ske ved at foretage de samme ændringer i færøsk ret, som blev gennemført i Danmark i 2005.

Færøerne har overtaget formueretten samt direkte og indirekte skatter som hjemmestyreområder. Færøerne kan dermed selv foretage de nødvendige ændringer af den færøske tinglysning. Disse er gennemført ved lagtingslov nr. 70 af 15. maj 2014 om tinglysning.

For at ordningerne om virksomhedspant og fordringspant kan indføres på Færøerne, er det herudover nødvendigt at ændre den færøske retsplejelov og at sætte de relevante ændringer af konkursloven i kraft for Færøerne.

4.2. Med lovforslaget foreslås det på den baggrund, at der i den færøske retsplejelov sker en ændring af reglerne om inddrivelse af fordringer med henblik på, at fyldestgørelse af krav, der er sikret ved virksomhedspant i fordringer og fordringspant, kan ske på samme måde som krav sikret ved håndpant.

Det foreslås således, at reglerne i den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, om fyldestgørelse af krav sikret ved håndpant skal finde tilsvarende anvendelse for adgangen til fyldestgørelse af krav, der er sikret ved virksomhedspant i fordringer, jf. § 47 d, stk. 3, nr. 1, i lagtingslov om tinglysning, og fordringspant, jf. § 47 e i lagtingslov om tinglysning.

Der henvises herom i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 4), samt bemærkningerne hertil.

4.3. Efter § 7, stk. 2, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant) kan lovens § 2, nr. 2, om ændring af den dagældende § 16 a i konkursloven ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant) indeholder imidlertid også i § 2, nr. 1 og 3-12, relevante ændringer af den dagældende danske konkurslov, herunder de særlige regler med henblik på at sikre, at omkostningerne ved bobehandlingen af konkursramte virksomheder, der har virksomhedspantsat deres aktiver, dækkes, reglerne om omstødelse af fordringspant og virksom-

hedspant, reglerne om inddrivelse af virksomhedspant i fordringer og fordringspant, samt reglerne om forbedrede muligheder for rekonstruktion, jf. beskrivelsen ovenfor under pkt. 2.1.

Det foreslås på den baggrund, at § 7, stk. 2, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant) ændres, således at samtlige ændringer af konkursloven i lovens § 2 ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Der henvises herom i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 1 (forslag til ændring af lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant)), samt bemærkningerne hertil.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Færøerne har i forbindelse med ændring af den færøske tinglysningslov foretaget en vurdering af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser. Der henvises til Løgtingsmål nr. 128/2013: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um tinglýsning (Akfarsbók og Virkisveð. Úrgildissetan av lov for Færøerne om pantsætning af fangst).

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden [...] været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Færøernes Hjemmestyre, Retten på Færøerne, Domstolsstyrelsen, Østre Landsret, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet og Danske Advokater.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske/administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske/administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 4)

Det følger af den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 1, 1. pkt. (som ikke foreslås ændret), at fyldestgøres et krav, der er sikret ved håndpant, ikke rettidigt, kan pantnaveren lade pantet bortsælge på tvangsauktion. Det følger endvidere af stk. 2 (som ikke foreslås ændret), at inden pantnaveren tager skridt til fyldestgørelse, skal vedkommende, medmindre pantsætterens bopæl er vedkommende ubekendt, med en uges varsel ved anbefalet brev op-

fordre denne til at opfylde kravet, medmindre omgående salg er nødvendigt for at undgå eller begrænse et tab. Afkald på sådan opfordring er ikke gyldigt. Endelig følger det af stk. 3 (som ikke foreslås ændret), at pantsatte fordringer kan inddrives af panthaveren, efterhånden som de forfalder.

Med det foreslåede *stk. 4* vil reglerne i den færøske retsplejelovs § 538 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, om fyldestgørelse af krav sikret ved håndpant finde tilsvarende anvendelse for adgangen til fyldestgørelse af krav, der er sikret ved virksomhedspant i fordringer, jf. § 47 d, stk. 3, nr. 1, i lagtingslov om tinglysning, og fordringspant, jf. § 47 e i lagtingslov om tinglysning. Det sikres dermed bl.a., at panthaveren kan inddrive de pantsatte fordringer, efterhånden som de forfalder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.1 og 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 7, stk. 2, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Virksomhedspant))

Det foreslås, at § 7, stk. 2, i lov nr. 560 af 24. juni 2005 om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomhedspant) ændres med henblik på at udvide bemyndigelsen, således at § 2 i lov nr. 560 af 24. juni 2005 kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland i sin helhed.

Det bliver herefter muligt ved kongelig anordning at sætte samtlige de relevante ændringer af den dagældende danske konkurslov i kraft for Færøerne med henblik på at indføre virksomhedspant og fordringspant, herunder de særlige regler med henblik på at sikre, at omkostningerne ved bobehandlingen af konkursramte virksomheder, der har virksomhedspantsat deres aktiver, dækkes, reglerne om omstødelse af fordringspant og virksomhedspant, reglerne om inddrivelse af virksomhedspant i fordringer og fordringspant, samt reglerne om forbedrede muligheder for rekonstruktion.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.1 og 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2015